

Đ ng ti n là Tiên là Ph t Là s c b t c a lò xo

Đ ng ti n là đ ng chuy n, r t b n, r t có nguy c truy n b nh. Nh ng nó là m t th thi ng li ng và quý giá vô cùng. S ng là ph i lo ki m ti n, ki m b ng m i giá, ki m càng nhi u càng t t.

Sinh th i, m t t i th ng nói: “Đ ng ti n nó là đ ng chuy n các con ”. T i hi u, M t t i mu n nh c anh ch em chúng t i hai ý:

- Th nh t, đ ng ti n là th không i lâu b n v i ng i ta, nay n m trên tay ng i này, mai đã sang túi ng i khác. Ng i có thu nh p th p, c m nh n đ i u này rõ i m: Ti n l i nh v , ch a k p nóng túi, đã r r e nhau sang túi m y bà bán g o, bán rau ngoài ch g n h t! Đ ng ti n cũng còn đ c g i là đ ng b c, m t ph n vì th ch ng? Cái s chuy n c a đ ng ti n nhi u khi cũng bay b m ngh thu t i m.

Xin nêu m t ví d : - Chi u 24-4-2009, phía đ u chi c xe CSGT màu tr ng, ng i đ i úy dí ngón tay tr vào t p biên b n, ng i vi ph m hi u ý, “nh n” ngay trong túi ra m t t polyme màu xanh. Ng i đ i úy i t m y trang biên b n lên, ng i vi ph m v i v a nhét t 100.000 đ vào đó. B ng, m t c n gió vô tình th c t i làm m y trang biên b n bay t c lên, t 100.000đ bay v o theo gió, ch n v n đ u xu ng v a h e cách đó m t qu ng. Ng i đ i úy v i v a ch y theo, v i v a cú xu ng nh t, r i khoan thai đút vào túi ... T 100.000đ màu xanh gi đã n m yên trong túi qu n “ông” đ i úy - (Bài CSGT “làm lu t” ngay t i Hà N i, báo Khoa h c & Đ i s ng, th ba ngày 5-5-2009).

- Thứ hai, vì cái sự chuyên tay nhau như thế, nên nó rất bền. Có lẽ trên đời này, đong tiến là thứ bền thứ nhất, bởi nó gây được các mùi vị, từ mùi thịt cá tanh thơm, đến mùi hoa quế thum thum do bột, bột ng; từ mùi mỡ hôi của chảo rán bánh cuốn đến mùi dầu mỡ của ông lão sà xe ...

Nhưng vì nó là đong chuyên, cho nên đong tiến luôn luôn mang trong mình nó sự tinh hợp vĩ đại nhất của tất cả các mùi vị, không thiếu một thứ gì... Chính vì đặc điểm này, mà mặc dù quý đong tiến đến mấy, người ta cũng chỉ mê mê chỉ rất ít khi thấy một ai đó đưa nó đi lên mũi, lên môi để ngửi hay để hôn! Không ngửi, không hôn vì nó rất bền; nhưng bền đến mấy chúng ta vẫn luôn luôn trân trọng đong tiến. Ví dụ: Khi bạn đi mua bún biếu người ai tiến, người đó phải cho nó vào phong bì, đưa bạn hai tay (thậm chí còn phải cung kính dâng lên). Người nào, khi được bạn trên bàn thì bạn đi phải đưa cả hai bàn tay ra đón nhận, đong tiến rất tiêng "xin cảm ơn" (thêm chữ "ạ" nữa thì càng tốt).

Đong tiến bền, nên nó chưa rất nhiều vì trùng; chưa nhiều vì trùng nên nó cũng là nguỵ lập để mà thiếp, có lỗi bị nh không thể nói nên lời ...!

Tiến bền, mua nên sự ch thì ra.

Nhưng có thể tiến không bền, thậm chí còn nguyên đại nguyên kiện, thậm chí phải mùi mỡ in, mà người ta vẫn đem đi ... rửa. Sự rửa như thế không được khen mà lại gọi là một thứ ... tệ, vâng tệ rửa tiến! Nhà nước ta gần đây, cũng mới thành lập Ban chấp hành phòng chống nạn này! Người ta làm cái công việc chống nạn này từ lâu lắm rồi. Chẳng vì họ quên lý kếm, thậm chí rất, rất thiêu kinh nghiệm? Ngay đến bây giờ chúng ta mới thành lập ban chấp hành - chẳng đã trước chống đâu? Nghĩa là vẫn trên tinh thần phòng là chính, chứ không phải chống là chính. Phòng tốt sự chống tốt. Phòng hiểu quả, tất cả những chúng qua loa. Đong tiến!

Tuy nhiên có điều này, mà tôi không dỵ. Không dỵ có lẽ vì người không mua con cái mình họ hàng do làm đong về thế của đong tiến, làm đến bền sự cao quý sự ch sự vẫn có của nó? Vì là đong tiến cũng có sự khôn, đời! Bà con ta vẫn thường nói nhau: "Đong tiến đi trước là đong tiến khôn" là gì? Tiến đi đâu mà được gọi là khôn vậy? Thế nào chứ thiếp bui này, có lẽ ngay đến trẻ con nước mình cũng cảm nhận được điều đó. Xin không bàn thêm. Có điều, dân gian đã có báo cái này từ rất sớm: Ai tin sự ng trong thế bao cấp, hãy đến bị t bài về đời này:

Đồng tiền là Tiên là Phở t Là số c b t c a lò xo
Là th c đo lòng ng i Là ti ng c i c a tu i tr
Là số c kh e c a ng i già Là đầ c a danh v ng
Là cái l ng che thân Là cán cân công lý
Đồng tiền th t h t ý!

Bài về nói khí h i quá ch ch ví nó v i Tiên v i Phở t, ch còn các cái khác, th y đ u ... đúng! Bây gi đi đâu, làm gì mà có số đ a đ ng ch l i c a đ ng ti n (nh t là ti n ngo i), thì khó m y cũng v t qua. Có ti n, mua gì cũng đ c, ai ch a tin thì chép l i câu này vào số tay tu d ng: “Cái gì không mua đ c b ng ti n, thì số mua đ c b ng r t nhi u ti n”. Cái v th c a đ ng ti n còn t o th l c cho ng i n m gi nó. Trong ph m vi h p là gia đình, ai có kh năng ki m nhi u ti n, ng i đó là ch ; đ i u đó ai cũng th y. Trong xã h i, thì dân gian có câu: “Vai mang túi b c kè kè - Nói qu y nói quá, ng i nghe r m r m!”.

S ng đã v y, ch t thì sao? Có ng i nói, khi hai tay buông xuôi, đ ng ti n ch có nghĩa gì n a c . Nói th là x o. Ch t không k p mang, nh ng ch t r i thì v n c n. Ngay lúc v a ng m hàm, ng i trong gia đình đã ph i nghĩ ngay đ n vi c b vào cái mi ng vô h n y m t chút v y vàng. R i trên d c đ ng ti n đ a ng i quá c , nh t là khi qua c u, l i ph i r i ti n xu ng đ ng, xu ng sông, c ti n th t l n ti n âm ph . Đó là ti n làm lu t đ i v i b n ma qu c n đ ng. “Tr n sao âm v y mà!” Ngoài ra, th h i có nhà nào ngày gi , ngày T t không mua ti n, vàng đ t cúng cho ng i ch t. V y ng i ch t không c n ti n là cái gì? Hi n nhiên là c n quá đ r i còn gì.

Đồng tiền còn là v t có máu ... « l nh ». T xa x a ông cha ta đã nói: « L nh nh ti n! ». Có th xu t phát vì ngày x a ti n làm b ng kim lo i mà nh n xét th ? Bây gi dùng ti n gi y là chính, ng i ta v n không thay đ i cách nghĩ và cách nói đó. Th c ra cái « l nh » c a đ ng ti n còn mang m t ý nghĩa khác, nghĩa bóng nhi u h n là nghĩa đen - ch nh ng khi ta thi u nó quá, c n đ n nó quá, m i th c s c m nh n đ c cái ch t “l nh” c a nó - đ ng ti n!

Vâng! Th đ y, đ ng ti n là đ ng chuy n, r t b n, r t có nguy c truy n b nh. Nh ng nó là m t th thiêng liêng và quý giá vô cùng. S ng là ph i lo ki m ti n, ki m b ng m i giá, ki m càng nhi u càng t t. Ki m đ n đâu, c t ngay vào ví, vào két ho c g i ra ngân hàng các n c trung l p. N u trót đ b n quá, ho c nghi ... b n, ph i r a ngay. R a kín đáo, ch đ Ban phòng ch ng r a ti n phát hi n! Còn khi ch t? Yên tâm, đã có con cháu lo! Tuy nhiên cũng c n nh c đ i u này: đ ng ti n là r t b c đ y - B c tình, b c c nghĩa n a. Không kín đáo, không có th l c, d b nó đ a tay vào còng có ngày!